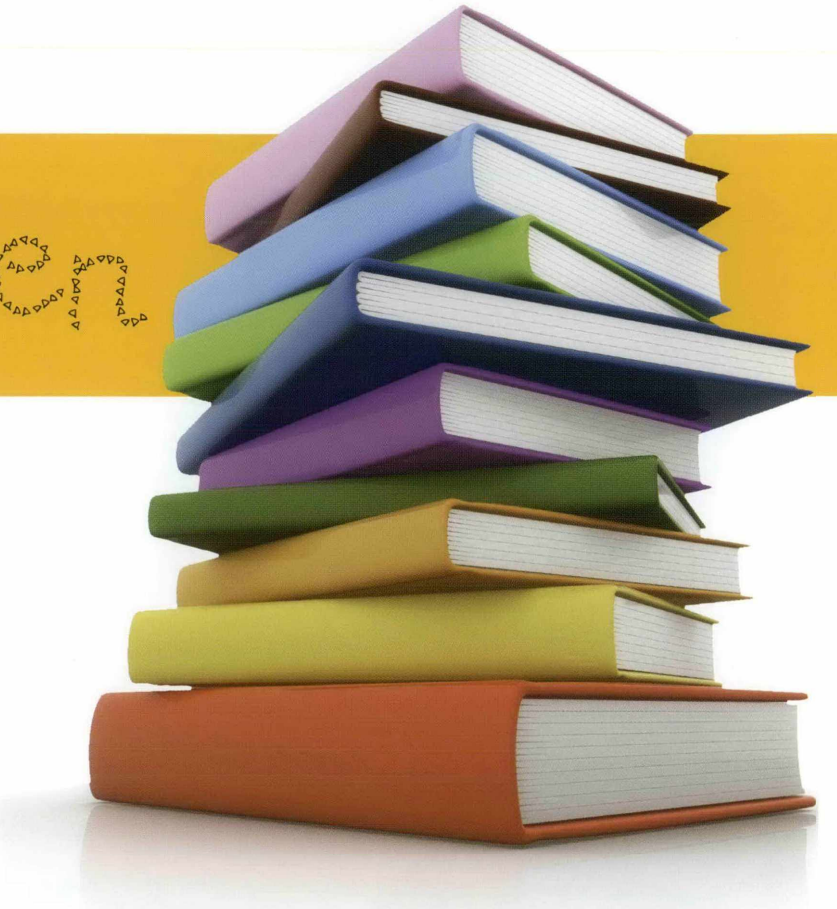
Tryckkonsten

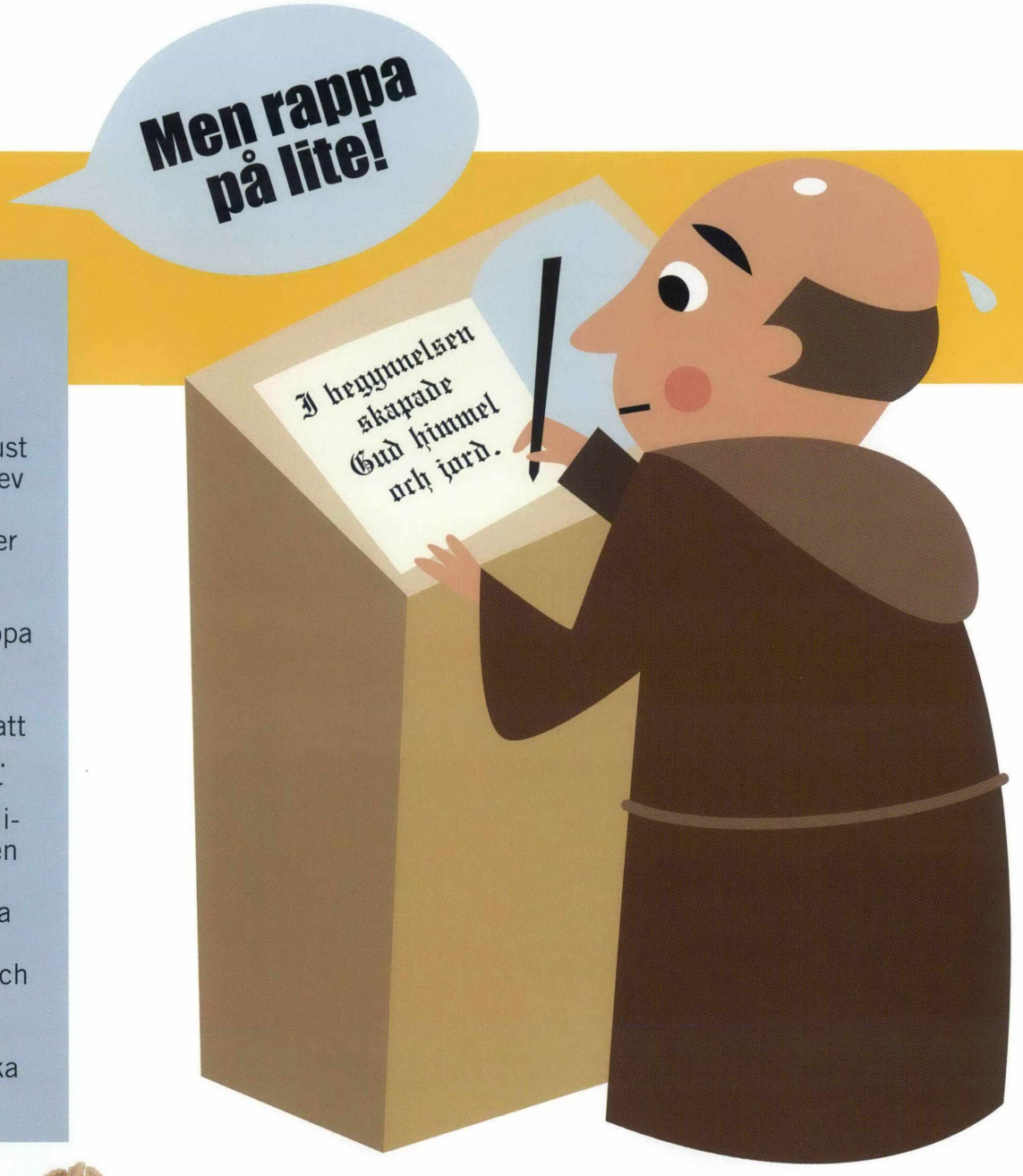
I dag händer det att man får en rolig bok på köpet när man köper en hamburgare, men de allra första böckerna var helt otroligt dyra. Det fanns nämligen inga kopieringsmaskiner eller tryckpressar som kunde spotta ur sig många böcker på kort tid. Istället fick man skriva av böckerna för hand, ord för ord, sida för sida.

Den bok som man främst kopierade var Bibeln, och det var ett typiskt jobb för lärda munkar. Deras jobb bestod i att dag efter dag, år efter år, kopiera sida efter sida i samma bok. Det kunde ta flera år för en munk att kopiera bara en enda bibel - och det var därför de var så dyra. Kostnaden för boken skulle ju betala munkens lön under flera års tid. Det var bara kyrkor och rika människor som hade råd att betala för biblarna.

Därför var det en stor händelse i människans historia när tryckpressen uppfanns. Det var den tyske guldsmeden Johannes **Gutenberg** som på **1440**-talet kom på idén att skapa små bokstäver som man kunde flytta runt och sätta ihop till en platta med text. Genom att blöta texten med bläck och sedan trycka plattan mot ett papper så hamnade texten på papperet. I **Gutenbergs** tryckpress placerade man ett papper på en platta, tryckte ner textplattan mot papperet, och bytte sedan till en nytt papper.

Att kopiera sidor gick plötsligt jättefort, jämfört med hur lång tid det tog för en munk att kopiera en enda sida. Redan på **1400**-talet kunde en tryckpress kopiera **3600** sidor per dag, jämfört med de bästa munkarna som bara klarade av en eller ett par sidor om dagen. Många tycker att tryckpressen är den viktigaste uppfinningen av alla, någonsin. Tack vare den kunde man börja sprida kunskap mycket fortare än tidigare. Tryckpressen innebar till exempel att vetenskapsmän kunde börja skicka kunskap till varandra och hjälpa varandra att forska. Den påverkade också politiken och demokratin i världen - eftersom allt fler fick allt mer kunskap så ville man också vara med och bestämma. Tryckpressen fick allt fler att lära sig att läsa och lära sig mer om världen. Och mycket mycket mer - som den här boken till exempel.

VISSTE DU ATT...

Den kinesiske amiralen **Zheng He** seglade längs Afrikas östkust i början av **1400**-talet och skrev ner allt som han såg. De här anteckningarna blev sen böcker som spreds i **Kina**.

Vid den här tiden var det inte bara att gå in i en affär och köpa en bok (det fanns inte bokaffärer som idag). I **Kina** hade man dock kommit på ett sätt att kopiera snabbare och billigare. Till exempel hade kejsaren där mer än **4000** böcker i sitt bibliotek. Jämför vi det med kungen i **Portugal** som samtidigt bara hade sex böcker förstår ni vilka bokmalar kineserna var!

Det sägs till och med att var och en av de **122** böcker som vid den här tiden fanns på universitetet i **Cambridge** kostade lika mycket som en herrgård.

